

Sammanfattning från regionstyrelsen den 3 juni 2025

Ärenden och tillhörande handlingar

På sidan publiceras sedan protokollet från mötet. I protokollet står också vilken hållning de politiska partierna haft i de olika ärendena, yrkanden, yttranden och reservationer.

[Protokoll och handlingar](#)

Finansrapport per april 2025

En likviditets-, portfölj- och skuldsammanställning för Region Västerbotten har upprättats för perioden 2005-08-31 – 2025-04-30.

Den totala portföljen utvecklades -1,0 % vilket är -0,1 % mot jämförelseindex som utvecklades -0,9 % under månaden.

Aktieportföljen utvecklades -1,9% under månaden, vilket är +0,0 % mot index, som gick -1,9 %.

Ränteportföljen utvecklades +0,4 %, vilket är -0,2 % mot index som gick +0,7 %.

Likvida medel uppgick till 736 miljoner kronor.

Totala lån uppgick per april till 2 570 miljoner kronor med en genomsnittsränta på 2,85 % och en genomsnittlig ränte- och kapitalbindning på 2,15 år.

Regionstyrelsen har beslutat att godkänna finansrapport per april 2025.

Regionstyrelsens delårsrapport per april 2025

Regionstyrelsen har fastställt sin delårsrapport per april 2025 (*per april betyder: För perioden januari till och med april*)

Jämfört med nästadelårsrapport, i augusti, är rapporten i april mer översiktlig. Den innehåller till exempel ingen uppföljning av verksamhetsmål och uppdrag.

Regionstyrelsen redovisar per april 2025 en positiv budgetavvikelse på 4 miljoner kronor och en nettokostnadsutveckling på minus 0,3 procent. Den låga nettokostnadsutvecklingen förklaras främst av minskade pensionskostnader.

Prognosen för året är en positiv budgetavvikelse för regionstyrelsen med 39 miljoner kronor. Det som främst bidrar till den positiva budgetavvikelsen är minskade kostnader för pensioner samt överskott inom beställare primärvård. På minussidan är det främst Digitalisering och service som har en prognos för negativ budgetavvikelse på grund av införande och förvaltning av Cosmic.

Investeringsutgifterna uppgår efter första tertialet till 245 miljoner kronor. Totalt för året är prognosen en negativ budgetavvikelse med 14 miljoner kronor. Detta förklaras främst av tidsförskjutningar från 2024.

Sjukfrånvaron inom Regionstyrelsen har minskat något och den totala sjukfrånvaron är, i snitt för de senaste 12 månaderna, 4,77 procent i mars 2025.

Region Västerbottens delårsrapport per april 2025

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att godkänna delårsrapporten per april 2025. (*per april betyder: För perioden januari till och med april*)

I den första delårsrapporten för året redogör regionstyrelsen för ekonomiskt resultat och ställning men följer inte upp målen i regionplanen, så ingen bedömning av ekonomisk hushållning görs. Rubriken Väsentliga personalförhållanden beskriver bemanningsutmaningar och förutsättningar.

- Periodens resultat är minus 724 miljoner kronor.
- Periodens budgetavvikelse är minus 582 miljoner kronor.
- Årsprognosen är ett budgetunderskott vid årets slut på 956 miljoner kronor.
- Prognostiserat balanskravsresultat för 2025 är negativt med 353 miljoner kronor.

Regionens negativa balanskravsresultat på 239 miljoner kronor ska vara återställt senast 2026.

Regionstyrelsen och nämnderna visar tillsammans ett budgetunderskott på 221 miljoner kronor för perioden. Årsprognosen är ett budgetunderskott på 524 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden bedömer att de inte kommer att kunna hålla sin budget för år 2025.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har vidtagit åtgärder kring resursanvändningen och för att förbättra vårdens effektivitet. I juni 2025 beslutar nämnden och förvaltningschefen (=Elisabeth Karlsson, hälso- och sjukvårdsdirektör) om åtgärder för att minska personalkostnader.

Regionala utvecklingsnämnden hänvisar särskilt till kollektivtrafikens negativa påverkan. Man bereder åtgärder för att minska personalkostnader som ska lämnas över till nämnden den 18 juni 2025.

Regionstyrelsen informerar fullmäktige om att det kommer krävas betydande åtgärder och prioriteringar för att uppnå en balanserad ekonomi.

Regionstyrelsen informerar fullmäktige om att hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden bedömer att de inte kommer att uppnå en balanserad budget vid årets slut. Med utgångspunkt i kommunallagen och god

ekonomisk hushållning behöver hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden göra fortsatta prioriteringar samt genomföra omställningsarbetet.

Enheten för inköp, utökad budget

Region Västerbotten köper årligen in varor och tjänster för omkring sex miljarder kronor. Under en längre tid har inköp haft svårt att möta verksamheternas behov av stöd kring upphandling och inköp. Detta har även lyfts i flera revisionsrapporter. Ledtiderna har också de senaste åren blivit allt längre för upphandlingar. Detta får konsekvenser för verksamhetens anskaffningsbehov, ökade kostnader och att regionen inte följer delar av lagstiftningen gällande upphandling och riskerar därför viten.

En annan brist är att pris- och avtalskontroller inte utförs i tillräcklig omfattning. Ungefär 1,2 miljarder i avtalsvolym riskeras att köpas till minst 10–15 procents högre icke rabatterade avtalspriser. Detta skulle innebära kostnadsökningar på minst 120 miljoner kronor.

För att komma till rätta med problemen har man satt in ett flertal åtgärder. Man har infört ett nytt inköpssystem, infört e-handel, förändrade arbetssätt, etablerat inköpsråd och snabbare processer för att annonsera och utvärdera anbud.

En stor utmaning är resursnivån inom enheten Inköp. Här krävs en ökning av antalet tjänster för att hantera nuvarande situation, förbättra arbetsmiljön och på sikt säkerställa en effektivare inköpsprocess.

Det finns en rekryteringsplan och som ett första steg under 2025 behöver inköp rekrytera åtta personer. Det finns ett ytterligare rekryteringsbehov 2026 och framåt för att successivt till 2027 kunna nå ett normalläge och därigenom kunna möta behovet. Behovet av ökad budget för 2025 bedöms till 9 miljoner kronor som både täcker ej finansierade tjänster och utökningen.

Regionstyrelsens beslut:

Regionstyrelsens beslutar att enheten Inköp inom Ekonomistaben får 9 miljoner kronor i budgettillskott 2025 för utökat tjänstetrymme. Finansiering sker genom omfördelning inom styrelsens budget. att behovet av budgettillskott för åren 2026 och 2027 lyfts in i budgetprocessen för respektive år.

Ansökan till statsbidraget för att stärka effektiviteten inom hälso- och sjukvården

Regeringen har inrättat en effektivitetsdelegation som ska besluta om ett tillfälligt statsbidrag under perioden 2025–2030. Syftet med bidraget är att stärka effektiviteten i hälso- och sjukvården genom omstrukturerings- eller effektiviseringsåtgärder i verksamheten och dess administration.

Bidraget är på totalt 1 500 miljoner kronor för hela perioden 2025–2030, men maximalt 250 miljoner kronor delas ut årligen. Delegationen kan besluta om större belopp än 250 miljoner kronor men då fördelas bidraget över flera år.

Region Västerbotten ska lämna in en egen ansökan som rör att stärka effektiviteten inom hälso- och sjukvården, men även delta i två regiongemensamma ansökningar. De regiongemensamma ansökningarna handlar

om områdena "Regiongemensam AI-satsning" samt "Dela och skala". Ansvariga regioner som huvudsökande för dessa åtgärder är Region Stockholm samt Region Jönköping.

Revisionsrapport Uppföljning av åtgärder skyddade personuppgifter

Revisionen genomförde en granskning om hanteringen av skyddade personuppgifter under 2023.

Regionstyrelsen har nu följt upp tidigare de åtgärder som man beslutade om med anledning av granskningen.

1. Säkerställ övergripande styrning avseende skyddade personuppgifter

Uppföljning: Det finns nu i regionens ledningssystem en fastställd övergripande riktlinje för hantering av skyddade personuppgifter inom Region Västerbotten.

2. Tydliggör styrning avseende risk- och konsekvensanalyser för skyddade personuppgifter

Uppföljning: I den övergripande behovs- och riskanalysen för behörighetstilldelning analyseras risken.

Skyddade personuppgifter, risk att uppgifter röjs om hotet kommer från anställda inom hälso- och sjukvården eller från personer som har en nära relation alternativt som kan utöva påverkan på anställd inom hälso- och sjukvården. Denna risk ärvs ner till varje enskild verksamhets behovs- och riskanalys för behörighetstilldelning där analys och bedömning görs.

Riktlinjen anskaffning, utveckling och förändring av informationssystem förtydligar att identifierade risker kopplat till påverkan på enskilda personers fri- och rättigheter ska lyftas in i konsekvensbedömning avseende dataskydd, samt att detta också berör risker kopplat till skyddade personuppgifter.

3. Ta fram avsnitt om skyddade personuppgifter i utbildningen säkerhetsmedvetenhet och säkert beteende

Det pågår ett arbete med att ta fram ett avsnitt i utbildningen säkerhetsmedvetenhet och säkert beteende. Den planeras vara klar innan sommaren 2025. Det är en obligatorisk utbildning som alla inom Region Västerbotten ska gå.

4. Förtydliga hantering avseende incidenter kopplat till skyddade personuppgifter

I den övergripande riktlinjen för skyddade personuppgifter finns ett avsnitt avseende avvikelser och incidenter. Där beskrivs hur inrapportering av vårdavvikelse samt personuppgiftsincident avseende skyddade personuppgifter görs.

Granskning civil beredskap

Revisionen har granskat regionens förberedande arbete inför en kris, krigsfara och krig. Det är en uppföljning av revisionskontorets granskning under 2020/2021 av regionens krisberedskap. Revisionens slutsatser är att arbetet i regionen med civil

beredskap har utvecklats sedan revisorerna granskade området år 2020 och att regionstyrelsen till viss del har säkerställt att styrningen, uppföljningen och kontrollen av arbetet varit tillräckligt. Det finns dock en del brister.

I svaret på granskningen instämmer regionen i stort i de iakttagelser som revisionen gör. Granskningen är noggrant genomförd och innehåller värdefulla lärdomar. Tillsammans med andra utvärderingar och underlag kommer att bidra till förbättringar inom det kris- och katastrofmedicinska beredskapsområdet.

Regionstyrelsen har beslutat att lämna över yttrandet till revisionen.

Initiativärende om förändrade förutsättningar för att uppta nya lån

Nicklas Sandström (M), Ewa-May Karlsson (C), Hans-Inge Smetana (KD) och Maria Lundqvist Brömster (L) har lämnat in ett initiativärende till styrelsen. De föreslår:

1. Att regionstyrelsen reviderar sina riktlinjer för upptagandet av nya lån så att alla nya lån kräver politiska beslut samt åtföljs med en långsiktig plan hur de ska kunna betalas tillbaka.
2. Att regionstyrelsen kallar Hälso- och sjukvårdsnämnden för uppsiktsträff för hur de avser att klara av att nå fullmäktiges tilldelade ekonomiska ram.
3. Att regionstyrelsen kallar Hälso- och sjukvårdsnämnden för redogörelse för hur de avser att hantera tilldelade fullmäktigeuppdrag.

Regionstyrelsen har beslutat att punkt 1 avslås. Punkt 2 och 3 ska anses vara besvarade.

Svaret på initiativärendet finns att läsa i handlingarna till punkt 18.

Initiativärende om förutsättningarna för parkering för jourpersonal vid Norrlands universitetssjukhus

Nicklas Sandström (M) föreslår i ett initiativärende att regionen ska göra en översyn av parkeringsreglerna gällande nyttjandet av parkeringsplatser för jourpersonal.

Regionstyrelsen har beslutat att avslå ärendet.

Svaret på initiativärendet finns att läsa i handlingarna till punkt 19.

Avgiftsfrihet vid organiserad prostatacancertestning

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar om att PSA-provtagning inom organiserad prostatacancertestning ska vara avgiftsfritt.

Organiserad prostatacancertestning har som huvudsakligt mål att genom systematiserad testning hitta prostatacancer tidigt hos män.

Region Västerbotten har sedan ett par år haft avgiftsfrihet för organiserad prostatacancertestning och även ett relativt högt deltagande. Genom förslaget med fortsatt avgiftsfrihet att ta provet hoppas man kunna bibehålla en fortsatt hög deltagandegrad hos männen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden antog också vid sitt möte tidigare i maj ett tilläggsyrkande från C+M+KD, att hälso- och sjukvårdsnämnden i dialog med

regionstyrelsen ska utreda ett införande av avgift vid uteblivet besök för all screeningverksamhet, såsom organiserad prostatacancer-testning och mammografi. Målet är att stärka screeningprogrammets effektivitet och långsiktiga hållbarhet.

Ändrade patientavgifter för synhjälpmedel

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar om ändrade avgifter för synhjälpmedel (se förteckning bilaga 1 i handlingarna till ärende 28)

Bakgrunden är att dagens avgifter antogs 2012 och det finns behov av en översyn. I dagsläget har synrehabiliteringen väldigt många olika avgifter vilket får negativa konsekvenser för både brukare och medarbetare

Syftet med förändringen är såväl ökad tydlighet och jämlikhet för brukare som en förenkling i hantering för medarbetare. Den föreslagna förändringen skulle dessutom minska kostnaderna för brukarna. Det finns idag personer som tackar nej till ett hjälpmedel på grund av kostnaden, trots att det finns behov av kompenserande hjälpmedel.

Förslaget i sin helhet beräknas ge en ökad kostnad med uppskattningsvis cirka 100 000 kr för regionen. Samtidigt frigörs arbetstid genom minskad fakturahantering, vilket är svårt att beräkna kostnaden för men är tidsbesparande för såväl förskrivare som fakturahanterare.

Subventionerad HPV-vaccination

Humant Papillom Virus (HPV) finns i flera typer varav ett tiotal orsakar cancer. Smittan sprids i de flesta fall via sexuella kontakter. Vaccination mot HPV har visats ge ett bra skydd mot HPV-orsakad cancer. Bäst effekt har vaccination innan man smittas av en HPV-typ som kan orsaka cancer, men ny forskning har visat att vaccination har effekt även efter att man har exponerats för HPV.

Folkhälsomyndigheten publicerade i december i fjol en rekommendation om catch-up HPV-vaccination av ovaccinerade män och kvinnor upp till och med 26 års ålder.

Syftet är att vaccinera de som var för gamla för att ha fått vaccin i barnvaccinationsprogrammet när det infördes, eller vars föräldrar motsade sig vaccination.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att erbjuda två doser kostnadsfritt vaccin (Gardasil 9) till alla kvinnor och män upp till och med 26 års ålder som inte tidigare erhållit något HPV vaccin. Patienterna får betala en patientavgift.

Motion om möjlighet att donera 25-årsgåva till välgörande ändamål

Håkan Andersson (C) och Carina Sundbom (C) föreslår i en motion till regionfullmäktige att det införs ytterligare ett alternativ för 25-årsgåvor. Nämligen att motsvarande belopp också kan doneras till en välgörenhetsorganisation som mottagaren själv väljer. Förutsättningen skulle vara att organisationen har ett 90-

konto kontrollerat av Svensk Insamlingskontroll och är med på Skatteverkets lista över godkända gåvomottagare.

I svaret över motionen står att motionärerna har en god ambition och att regionstyrelsen delar andemeningen i motionen. Men, att till dagens upplägg lägga till ett alternativ som minnesgåva där medarbetaren kan välja att donera till välgörande ändamål, skulle innebära att detta blir skattepliktigt och betraktas som lön och inte som en gåva. Avsikten med regionens riktlinje är att uppmärksamma medarbetaren med en gåva och då blir detta förslag inte möjligt. Avsikten med uppvaktningen förloras och medarbetaren måste dessutom betala skatt på beloppet.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Motion om en ansvarsfull investeringsplanering

Petter Nilsson (SD), Linda Strandberg (SD) och Jimmy Frohm (SD) föreslår i en motion regionen ska fastställa en beloppsgräns för investeringsärenden som får beslutas utanför fullmäktige om maximalt 50 miljoner kronor för de investeringar som överstiger 25 års avskrivningstid. Att fastställa en beloppsgräns för investeringsärenden som får beslutas utanför fullmäktige om maximalt 10 miljoner kronor för de investeringar som understiger 25 års avskrivningstid men överskrider 10 års avskrivningstid.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen avslås. Motionssvaret finns att läsa i handlingarna under ärende 19.

Sammanträdesplan för regionstyrelsen och dess arbetsutskott 2026

Regionstyrelsen har beslutat att sammanträda följande datum under 2026:

10 februari

10 mars

14 april

12 maj(kickoff)

13 maj

2 juni

22 september

20 oktober

10 november

8 december

Sammanträdesplan för regionfullmäktige 2026

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar att sammanträda under dessa datum 2026:

24 februari (gruppdag 23 februari)

27-28 april (gruppdag 27 april)

16 juni (gruppdag 15 juni)

6 oktober (gruppdag 5 oktober)

24–25 november (gruppdag 23 november)

Övriga ärenden som behandlades på sammanträdet, för mer information se protokoll och handlingar

7. Uppföljning av införandet av framtidens vårdinformationsstöd, FVIS per april 2025

10. Revidering av regionstyrelsens delegationsordning

12. Riksavtal för utomlänsvård

14. Komplettering av fördelning av riktade statsbidrag 2025

15. Remiss - Frihet från våld, förtryck och utnyttjande

20. Regionstyrelsens uppsikt av bolag och kommunalförbund verksamhetsåret 2024

21. Förstärkt uppsikt av regionens bolag verksamhetsåret 2024

22. Kommunalförbundet Svensk Luftambulans – Årsredovisning 2024

23. Kommunalförbundet Skandionkliniken - Årsredovisning 2024

24. Kommunalförbundet Norra Sjukvårdsregionförbundet - Årsredovisning 2024

25. Borgensåtagande för Svensk Luftambulans 2025

26. Reglemente för intern kontroll i Region Västerbotten

30. Förfrågan om utökad befogenhet för den inomkommunala kollektivtrafiken i Skellefteå samt möjlighet till trafikplikt för trafik inom Skellefteå Kommun

31. Fusion av inkubatorer och Science park i Umeå

32. Budgetram för 2026 för Kommunalförbundet Skandionkliniken

33. Ansvarsfrihet för Samordningsförbundet Umeåregionen

34. Ansvarsfrihet för Samordningsförbundet Skellefteå-Norsjö

35. Ansvarsfrihet för Samordningsförbundet Södra Lappland

40. Fullmäktigeberedningarnas arbete delår 1 per 2025

41. Valärenden 2025 Regionstyrelsen